

MURAKÖZ

Szerkesztőségi iroda:
Főter. Sat-Ferencziak háza, onn
let, balra. — Szerkesztővel érte-
kezni lehet mindennap 11 és 12
óra között. — A lap szellemi
részeire vonatkozó minden közle-
mény **Margittai József** szer-
kesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyitlterek és hirdetések.
Hirdetések jutalmatlanul számítatnak

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti öngyógyító szövetkezet”, a „Csáktornya-i takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” az „Alad-Muraközi-Takarék-pénztár” és „Öngyógyító-szövetkezet” a „Muraköz-hegyvidéki közmunkálatok” „Ünképző-tör.” kiadatalos közlönye

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt
Fél évre 3 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések meg előfizetetlen:
Budapest: Goldb. r. A. V. é.
Eckstein B. hird. i. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Ppelli A.,
Daule G. I. és társai és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nyitlter petitióra 10 kr.

Gondolatok a „Karácsonynapi gondolatok” fölött.

Mint hogy a »Muraköz« nem hitfeleke zeli, hanem társadalmi és ismeretterjesztő lap és mint ilyenek, nem keresztény olvasóira is némi tekintettel kell lennie, bátorodom a »Muraköz« m. évi 52-ik számában, »Karácsonyi gondolatok« czim alatt megjelent vezércikk némely a kereszténységen, kívül álló olvasókra, bár megengedve, hogy nem szándékosan és rossz indulatból, de mégis sértően ható tételeire sine ira et studio, csak a történelmi igazság érdekében ruelle- tálni és czáfoló jegyzeteimet megtenni és a tisztelt szerkesztő ur pártatlanságától elvá- rom, hogy szives lesz, azokat becses lapjá- ban közé tenni.

A hivatkozott cikkben állítatják, hogy a kereszténység előtt az emberek, még az akkor élt tanu emberek sem, az igaz Isten- tent sem nem ismerték, sem nem szerették. Ez ugy általában állitva nem felel meg a történelmi valóságnak, mert már a sok év- századdal a kereszténység előtt élő, patriár- kák, Mózes és a próféták ismerték és tisztel- ték az igaz egyetlenegy Istent, a világ- egyetem teremőjét, a mint ez a biblia mind- den verséből kitünik; de a bibliát nem csak az Izraeliák, hanem az apostolok és a ke- resztények is mint szent forrást nagy tisztel- tetben tartják.

Ha továbbá állítja, hogy a keresztény- ségig csak egy boszúálló Isten előtt retteg- vén, a szeretet Istenét nem ismerték, az sem áll, mert már Mózes, Isten tulajdon- ságáról szólván, mondja, hogy az Isten kegyelmet gyakorol ezred iziglen azok iránt, a kik őt szeretik és parancsait teljesítik, (lásd Exodus 20. 7.); továbbá, hogy Isten irgalmas, könyörületes, bűnt és vétket megbocsátó Isten (ugyanott 34. 6. és 7.) és a próféták számos helyen beszélnek a szeretet Istenéről.

Téved végül a cikkirő állításával, mi- szerint a tanok »Szeresd Istenedet egész szivedből, egész lelkedből és egész vagy- noddál« és »Szeresd felebarátodat mint ten- magadat«, keresztény tanok volnának és hogy a kereszténység lett volna e tanok első hirdetője; mert e tanok ősi eredetiségökben már az ősrégi szent könyvekben, a biblíában fordulnak elő, (lásd Deuteronomium 6, 5. és Leviticus 19, 18) és onnan vette ki az Evangéliom, e tanokat vallják az Izraeliák uár évezredek óta mindennapi könyörgé- seikben és hangoztatják reggel felébredéskor és este, mielőtt lefekszének.

Ha tehát a kereszténység is magáé vá tette és elfogadta e tanokat, ez csak annyit bizonyít, miszerint a kereszténység és zsidó- ság közös alapból kiindulva, közös forrás- ból merítve, közös emlékün láplálatava testvérek, akik ugyan egynéhány dogmára nézve eltérő módon, de mégis párhuzamo- san működtek és működnek közre a polgá-

rosodás és erkölcsiség emelésére. Kötelesség tehát, hogy egymást tiszteljék és becsüljék egymást, mint a cultura és civilizáció hatal- mas tényezőit elismerjék, mert csak akkor lesz:

Dicsőség Istennek az egekben és
Békesség a földön az embereknek.

SCHWARZ J.
rabbi.

Igen szivesen adunk helyet az igen tisztelt rabbi ur sorainak; nem ugyan azért, hogy vele vallási polemiba bocsátkozzunk, sem pedig, hogy ilyesmire lapunk közlemé- nyei által anyagot szolgáltassunk, de nem is a hivatkozott szerkesztői pártatlan- ság okából, hanem csupán azért, mivel szerkesztői elvünk a pártatlanság és részre nem hajlás. Mivégből — bár sokszor meggyőződésünk ellen is, — kénytelenek vagyunk más nézetének is helyet adni, mert nem lehet czélunk saját egyéni nézetünket másra ráerőszakolni.

Mindazáltal a fentiekhez van némi ész- revételünk, épen a pártatlanság okából. — A karácsonyi gondolatok írójának éppen séggel nem volt szándéka sem »szándékosan, sem rossz indulatból« sérteni a nem kereszté- nyeket, de az illető közleményekből nem is tű- nek ki az említett »sértően ható tételek.« Legyen meggyőződve a t. rabbi ur, ha tá- volról is sértőknek találunk volna ama soro- kat, azoknak nem adunk volna helyet lapunkban; különösen nem vezércikk alak- jában saját felölösségünkre. Ennyi szerkesztői tapintatot — kérjük — tegyen fel felölünk!

Egyébként e sorok írásakor újra elő- vettük lapunk karácsonyi számát; elolvastuk újra ama közleményt s az igazat megvallva: találtunk benne általános frázisokat, mily- neket a napi- és megyei lapok valamennyi karácsonyi számai hozták. de valamely val- lásfelekezettel sértő egyetlen sort nem tud- tunk felfedezni benne.

A karácsony a kereszténység ünnepe. A kereszténység Jézus születésének emlék- ünnepét az igen tisztelt rabbi ur által sértőknek talált gondolatokkal szokta kapco- latba hozni. Ily gondolatokat karácsonkor nem keresztény szerkesztők és írók is kö- zölnek, sőt írnak. Erről meggyőződést sze- reztünk 6 évi szerkesztői működésünk alatt. A karácsonyi, husvétii és pünkösdi keresz- tény vallásos irányú vezércikkek közlését, nem mi hoztuk dívatba. Amióta újságot olvasok, minden évben, minden tár- adalmi lapban láttam ilyen alkalmi közleményt, melyek rendszeren oly elmaradhatlanok, mint az évnegyedek elején az előfizetési felhívá- sok. Ott Krisztus urunk születése, feltáma- dása és a Szent Lélek eljövetele az örökös thema, emitt meg; kérjük a restancziák be- küldését és az előfizetések megújítását! Ez így megy évről-évre az egész világon s nem

mi kettőnkön mulik, hogy ez így lesz, míg a világ világ lesz.

Az nem a mi dolgunk volt kutatni, hogy ama alkalmi, ünnepi közlemények s bennök a keresztény vallás tanaiból merített eszmék helyesek-e, vagy sem; sértenek-e valakit, vagy nem? Mert azt tudtuk, hogy amaz esz- méket a mi cikkezőnk nem saját fejből vette, hanem a keresztény írók által írt köny- vekben és iratokban találta. Néhány ilyen könyv a mi kezünk ügyében is van. Szive- sen szolgáltunk vele. (Nem akarjuk sérteni a t. rabbi urat, mert tudjuk, hogy nagyon sokat olvas.) Azokat a könyveket kell meg- támadni, ha nem igazat beszélnek, ha amaz eszmék nem felelnek meg a történelmi való- ságnak, de nem a »Muraközben«, mert a mi szerény lapunk ehez nagyon kis orga- num lenne. A világirodalom csak a megfe- lelő hely erre. Kérjük oda fordulni czáfolat- taival! Bizonyára hálás lesz a tudós világ, hogy ama tanokból merített eszmékről le- rántotta a homály fátyolát s a valóságot kiderítette.

Abban igaz van az igen tisztelt rabbi urnak, hogy a »Muraköz« nem hitfelekezeti lap. Nem is áll az egyetlen hitfelekezeti szolgálatában, de valamennyi hitfelekezeti szolgálatában igen, azzal, hogy a vallásos- ságot, a közerkölcsiséget mindenféle feleke- zet közt terjeszti. S erre a kinálkozó alkalmat fel is használja. Ilyen alkalom volt a karácsony is. Az igaz, hogy ez ünnepe a kereszténységé, tehát a keresztény vallás tanaiból merített eszméknek adunk helyet, de biztosítjuk a nagyon tisztelt rabbi urat, s ezt »pártatlanságunktól« joggal el is vár- hatja, hogy valamely nem keresztény nagy ünnepe alkalmával általa, vagy bárki által beküldött nem keresztény vallásos fejtegeté- seket is közölni fogunk. Bizonyosak vagyunk abban, hogy keresztény olvasóink ezért nem fognak a közlemény írójára, sem mireánk megharagudni.

Végül: nagyon szépek és magaslatosak a rabbi ur becses közleményének zársorai. Nagyon helyesen mondja, hogy tisztelék és becsüljék egymást a keresztények és nem keresztények! Ugy van s ugy legyen! De hozzá tesszük még, hogy ne legyünk egy- más iránt elfogultak, sem tülerékenyek. Higgye minden felekezet a maga hinni való- jat, ugy, amint arra megtanították s ne tör- rödjék azzal, hogy helyesen hiszi e a másik a maga hinni valójat. Mert különben egy- mással szemközt valóban csak felekezetek leszünk s nem együtt »a cultura és civili- satio hatalmas tényezői.« Így azután c ak- ugyan nem lesz:

Sem dicsőség az egekben, sem békes- ség a földön!

A SZERKESZTŐ.

NYILATKOZAT.

E lapok január 12-iki (VII. évfolyam 2.) számában „A vásár- és ünnepnap” cím alatt a közönség köréből egy, a csak tornyai fényes állapotokat találóan jellemző közlemény jelent meg, melynek szerzőjéről sok helyen csekélységet emlegetik.

A ki a »Muraköz» figyelemmel kísérte, tapasztalhatta, hogy felszólalásaimat mindig férfias nyíltsággal tettem meg. Nem tartozom azon »jó emberek» közé, kik bármire behizelgés és dicsőítő himnuszokat nyugodt lelkiismerettel tudnak zengeni. Én csak a valódi tényállást szoktam leplezetlenül konstatálni a csáktornyai viszonyokat illetőleg is. A kisvárosai szűkkörű felfogást nem vévén figyelembe, elmondtam én e lapok hasábjain, több, sok csáktornyaiak éppen nem tetsző dolgot is, a nélkül, hogy a névtelenség kényelmes révébe eveztem volna. A tisztelt olvasók tehát meglehetnek győződve, hogy a kérdéses cikk nem az én érdemem! Hogy a szerző nevét elhallgatva, jól tette; így legalább nem ékesíthetik fel »arrogans» s több efféle kitüntető jelzővel!

Hogy pedig a tisztelt közönség álláspontomat a jövőre nézve is ismerje, s hogy további mindenemü gyanúsításnak elejét vegyem, kijelentem, hogy:

1. Drága időmet sokkal hasznosabban tudom értékesíteni, semhogy »falra borsót bányjak».

2. Bizonyos idő óta a csáktornyai viszonyokkal »egyáltalán nem törődöm».

3. Ha mégis kénytelen leszek valaha felszólalni, úgy azt nevem aláírásával fogom ezentul is tenni; mert nem akarom, hogy másokat alaptalanul gyanúsítsanak.

Csáktornya, 1890 január 15 én.

UJVÁRI MIHÁLY

áll. tanító képző intézeti tanár.

Értsük meg egymást.

Nagy hálával tartozom a »Vásár- és ünnepnap» című közlemény írójának; dicsőretem és nagyra becsülöm az ő nemes, vallásos érzelmeit. Vajha intelligenciának nagyobb része is így gondolkodnék és nyíltan beszélne! Akkor utjába vágatnék ama nem dicsőretné állapotnak, amely — tájdonal — létezik. Adja Isten, hogy a közlemény írójának tontos szavai, ne legyenek a puszta kálál szavai.

Mivel azonban a közlemény t. írja felsorolva a rendtelenségeket és excedálásokat, melyek a korszakban a zenével és tánczozal elkövetettek vasárnapokon és ünnepnapokon, még a hó, évi és adventi időben, is — jónak látta megjegyezni azt, hogy mindez létezik a csáktornyai plébános legnagyobb dicsősségére. Ebből valaki azt hozhatná ki és következtethetné, hogy ezen nyilvános rossz állapotok a csáktornyai helyettes plébános helybenhagyásával vagy talán elnézésével történek, azért kötelességem megjegyezni és kijelenteni: miszerint én is hosszú idő óta fájó szívvel látom és hallom, mint vetetnek és szegnek meg az egyházi törvények. Azért adott alkalommal nem is hagytam megjegyzés és rosszálás nélkül magam uton és egyszer e lapok utján is ezen állapotokat, melyek által az ifjúság meg az isteni tisztelettel is elvonatik. Azonban, mivel sem a rendőrség nem áll rendelkezésemre, sem pedig hatalmamban nincs büntetni az excedálókat, következképp a rend-

eleneiségeket megakadályozni sem voltam képes. Ebből mindenki, aki józanul ítéli tud, beláthatja, miszerint a felelősség nem a plébánosé, hanem mindenesetre azon factoroké, akik hivatásuknál fogva kötelesek megtartatni az egyházi és polgári törvényeket és ezt tehetik is, mert rendelkezésükre állanak a rendőrségi közegek, tehát szigorral büntethetik is a törvények megszegőit.

HORVÁTH LAJOS
h. plébános.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Meghívó.** A Muraközi Tiszti Önszervező szövetezet f. hó 26-án, vasárnap d. u. 3 órakor, tartja meg évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak. Csáktornya, 1890. január 16-án. Az elnökség Tárgyszorozat: Elnök jelentése; a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kijelölése; a mérleg bemutatása; a felülvizsgáló bizottság jelentése; tisztújítás; a felülvizsgáló bizottság megválasztása; indítványok.

— **Éskövő.** E hó 12 én tartotta Nagy-Kanizsán Strausz Sándor lapunk kiadóhivatalának vezetője esküvőjét Fischel Fülöp könyvnyomdatu ajdonos kedves leányával Emmával. Az izz imaházban nagy közönség volt szemlélője a szép esküvőnek. A kóruson a templom női- és férfikara orgona kíséret mellett megható énekeket énekelt. Dr. Neumann kanizsai főrabbi a fiatal párhoz szép beszédet intézett. Este az örömszülők házában mintegy 45 terítékű fényes lakoma és később táncz volt. Felköszöntöket dr. Neumann rabbi, dr. Rapoch ügyvéd és lapunk szerkesztője mondtak. Hatvan sürgöny érkezett a fiatal párhoz, köztük 18 Csáktornyáról.

— **Kritika:** nap. Falb jóslata szerint e hó 20-án, vagyis holnap első rendű kritikus nap lesz. E hó 6 ikára is jóslat harmadrendű kritikus napot, de jóslata nem teljesedett be.

— **Bucszás.** Nagy-Kanizsára helyeztetvén át, kérem fogadják e helyen t. ismerőseim s mind azok, kikkel hivatatos összeköttetésem volt — bucuszásomat! Kérem tartsanak meg engem szives jóindulatukban továbbra is, valamint én s-m fogok soha megszünni t. ismerőseimre, különösen azokra hálás szívvel visszaemlékezni, akik ama válságos napokban irántam oly jóakaratot tanusítottak. Itlen önökkel 1 Nagy-Kanizsa, 1890. jan. 14. Hálás tisztelettel: Reitmann, póstahivatalnok.

— **Vademberhe:** ezimzett szállodát Varazsdon Hajas László vette meg s azt az ügyeknek megfelelőleg berendezte. Ajánljuk ide vonatkozó hirdetését lapunk hirdetési rovatában.

— **Tűz ütött ki** e hó 13-án délben Dráva-Szt-Mihályon. Elégett Kujál (előbb Br. N. füzern) pajtája s mintegy 100 mész szénája. A csáktornyai tűzoltók vasszorgalmának lehet köszönni, hogy a pajta közvetlen szomszédságában levő, zuppal fedett istálló is a lángok martaléka nem lett. Éjjel a felhalmozott leveleken lappangó tűz ismét kitöréssel fenyegetett, de a felállított örök csakhamar elnyomták a tüzet. — Ujancsak e hó 16-án délelőtt 11 órakor Dráva Sz. Mihályon kigyuladt s elégett egy szalmakazal. Szerencsésen korán észrevették s a hegyről a völgybe döntötték az égő kazalt, mely két szalmával fedett c.úr között volt. A községben az a nézet van elterjedve, hogy gyújtogató van a faluban. — Dráva Vésárhelyen e hó 15 én délelőtt elégett egy ház. A csáktornyai tűzoltók e két utóbbi tűz alkalmával is kivoáltak

— **Halybeli** játékony nöegylet f. hó 15 én Ziegler Kálmánné alelnök vezetése alatt tartotta meg a szokásos évi rendes közgyűlést, főbb tárgyai a következők voltak: 1) Titkár rövid évi jelentése, melyből kitűnik, hogy a választmány hétszer ülésezett s tárgyai legtöbbször a szegények segélyezésére volt. Rendes segélyben részesült 12 szegény: rendkívüli segélyt 53 szor osztott. Tagok száma az év elején volt 63; elköltözött 5; meghalt 2: az év végén maradt 56. 2) Bencsák Sztana pénztáros nagy gond s kitűnő szakavatottsággal vezetett számadásából kitűnik, hogy az egylet évi bevétele volt 616 frt 61 kr; kiadása 370 frt 59. kr. Jelenleg az egylet alapgyogvona 1936 frt 45 kr tesz. A számadások fölülvizsgálására kiküldött bizottság jelentése szerint, az egylet számadásait rendben és helyesen kezeltnek találta, miért is a felmentvény megadott s az ügybuzgó pénztárosnak szives fáradságáért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztatott. 3) Sárosi Lászlóné volt egyleti elnök lemondása folyán, több ideig az egylet ügyeit Ziegler Kálmánné vezette. A közgyűlés Ziegler Kálmánné alelnöknek, az egylet irányában tanusított meleg érdeklődésért jegyzőkönyvileg köszönetet mondott, az elnöki tisztségre pedig egyhangulag özvegy Göncz Lajosné választotta meg. 4) Választmányi tagok megválasztattak: özv. Deurbányi Elekné, Hackl Károlyné és Bernyák Károlyné. 5) Új tagok gyűjtésére Dr. Kravovecz Ignác és Wolják Rezsóné; jegyzőkönyv hitelesítésére pedig özvegy Ziegler Lajosné és Tódor Józsefné tagok kértettek fel.

— **Légrádi** önk. tűzoltó-egylet f. évi január hó 11-ikén a légrádi nagyvendéglő helyiségében az egylet javára igen sikerült zártkörű tánczmulatságot rendezett. A tánczmulatságon igen díszes és szép számú közönség vett részt, többen Alsó-Domboru és Zákányból is, kik mindnyájan fesztelen jó kedv és kitűnő hangulatban mulattak a kora reggeli órákig. Dicsőretnet érdemelnek a rendezők, mert kizárólag az ő fáradságuknak köszönhető, a mulatság igazán nem remélt sikeres s maradandó emléket hagyó kimenetele. Dicsőretnet érdemel Grünfeld József vendéglő is, ki ugy a kiszolgálás, valamint jó ételek és italokról gondoskodott s ezzel a vendégek várakozását teljes mértékben kielégítette. Felülfizeti szivesek voltak: Mózgai Mari 1 frt, Artner Károly 50 kr., Friedldel H. 50 kr., Goldschmid Fülöp 50 kr., Kohn Károly (A. Domboru) 50 kr., Gadó Laios 10 kr., Miszer György 1 frt, Steffics György 1 frt. Csizmesia Fabián 50 kr., Horváth János légrádi 1 frt. Goldschmid S. 75 kr. Graf Samu 5) kr., Gadó Mátyás 1 frt 50 kr., Draskovics Lajos 1 forint. Lubics György 50 kr. Salamon István 20 kr. Wanik család 1 frt 20 kr., Plohel K. 1 frt Hirschl 2) kr. melyért fogadják az egylet nevében a rendezőség hálás köszönetét.

— **Köszönetnyilvánítás.** A legnagyobb hálával szívemben mondom köszönetet e helyen is a csáktornyai derék tűzoltóságnak azon önfeláldozó tevékenységéért, melyet e hó 13-ikán nálam kiűtött tűzvész alkalmával vízben, sárban, órákon keresztül tanusítani szivesek voltak. A falu népen kívül különösen nekik köszönhetem azt, hogy gyors megjelenésük és kitartó munkájuk által a tűz tovább terjedése meggátoltatott. Fogadják kérem újból hálás köszönetemet. Dráva-Szent-Mihály, 1890. január 14-én. Kujál Ferencz birtokos.

— **Meghívó.** Az alsó krályveczi község fiatalasága 1890. évi január hó 25 én az alsó-krályveczi önkéntes tűzoltó-egylet alap-

* E rovat alatt közöltékért a felelősség a beküldőt illeti.

Uram, irgalmaz nekünk!

Ökénének gyarapítására Legin féle vendéglő termében zártkörű táncvirágmat rendez. Belépti-díj: személyjegye 50 kr. Családjegye 1 frt Kezdeté esti 8 órákor. Felülfizetésekközönnettel fogadtatnak és hírlapilag köz-zététeinek.

— **Gyűjtőgöb öngyilkos** Folyó hó 12-én tüzlángtól vörösödött az északi égbolt. Rác-Kanizsán egy jómódú, de elméjében kigyűsz-zavarodott horvát atyafi mindig kiállítás-mániában szenvedett. Ez estén — szokása ellenére — korán lefeküdt, kényes-ritve erre fiát és feleségét is. Midőn ez utóbbiak mély álomba merültek, a gazda reájuk zárta az ajtót és a szalmatetőt meggyújtotta. E pillanlatban lepte meg az éji őr, kinek kéré-sére mosolygott s azt felelte, hogy: »mily szépen ég!« s gyorsan beugorva, magát is bezárta. A láng már uralta a tetőt, midőn az alvókat az ajtó betörése által sikerült kimenteni. A gazda azonban semmit sem engedett a lángoktól védeni; dühös birokra kelt a mentőkkel, s minden vizet kiöntött, mosolygva mondván: »Isteni áldozat.« Midőn az égő tető leszakadt, az izzó zsarátnok elé, majd pedig belelépett a legnagyobb tűzbe. Ruháját tüzet fogott s úgy állott mint egy lángoszlop. Szemtanuk mondják, hogy a borzasztó kintől arcánakjegye izma sen rándult meg, s egy hangot nem adott. A következő perczben a szobába ment, hol összeesett és kilehelte beteg lelkét. Az iszonyu hőség miatt a mentésről szó sem lehetett, de tény az, hogy magát és családját is elégetni akarta.

— **Csirkoviyáni** önkéntes tőzoltó testülete f. hó 12 én saját pénztára javára bált tartott, melyre a helybelieken kívül a vidékről, különösen Perlakról számosan megjelentek s így a mulatság élénk volt. A megjelentek közül felülfizettek: Frankl Simon 60 krt., Verbanchich Nándor 60 krt., Spitzer József 60 krt., Ebenspanger Miksa 60 krt., Stóger Miksa 20 krt., Habetler N. örsvezető 20 krt., a perlaki tőzoltó testület 80 krt., Mattersdorffier József 20 krt. Blazsincsis N. 20 krt. Fogadják ezért legmélyebb köszönetünket. A testület nevében Bedeniczy András szertárnok.

Apróságok.

Az influenza.

Gazdag és koldus, szolga és király, ifju és elaggott, ismerős és szikár influenzában szenved most. Az egész világ influenzában, vagy hogy a laikus is megértse e szót: »influenza« — Ferkó bácsi szavaival élve: (aknyos az egész világ! (Pardon kedves olvasóm, hogy én e nyakontekert szót használom e helyen!) De az igazat megvallva, soha annyi zsebekendőt nem mosztam Rézi néniével, — mióta mászkálok az élet göröngyein — mint mikor az influenzába estem, illetőleg az influenza belém bujt.

Furcsa egy hogár ez az influenza csakugyan, arisztokratikus és demokratikus hajlamai megvanak. Telen jár visítse, s meglehetősen soká vendégszokedik a háznál. Ja nem ismeri az élet komoly gondjait, elhitheti velünk, hogy jobb neki is a meleg szoba, mint a fagyos legkör.

Beutazza az egész világot, Magyarországot sem véve ki. Hazájában gyorsan terjedhet most, mert zóna uralkodik! Kegyetlen ez az orszó betegség, 49-ben »gyikleső,« most meg »nátha« alakjában él közöttünk.

Sándor barátomat is megezirógatta az influenza. Amugy »magából.« Szükség is volt neki, mert különben a hitelzők »boldog új évet« kívántak volna 1890. január 1-én.

A múlt évi karácsonyi ünnepeket szüleinél töltötte. Nem jól állhattak ügyei az egyetemen, mert apjával oly távolságban beszélt, mint a »freiter« a »generálissal.«

Ha az influenza másnak árt, Sándor barátomnak pro contra most használt.

Karácsony napját nála töltöttem, amikor szorgalmasan néhány üveg venyige herbatéa mellett forgattuk a biblia szines leveleit. Este a kellemesen elkötött vacsora után panaszkodik a gyerek nekem, hogy ő roppant »druckol« a közelgő új év napjától. Inkább a fővárosban szeretne volna tölteni e napot, mint itthon.

Miért Sándor? — Kérdém őt.
Hát barátom tudod te azt nagyon jól, hogy az nap reggelén David meg Salamon bácsik gratulálnak engem újra.

Nos megköszönöd kívánataikat s punktum.

De a számla a számla!!
Jaj, az már más testvér — mondám neki — segíték én ezen a bajon, ha akarod csak fogadd tanácsomat; megútheted te ezt a bajt úgy, mint a huszonegyest.

Igaz? nem tréfálsz te, ha sikerül ez barátom »Giegerl« bört küldök neked Budapestről!

Köszönöm hallgassd meg a mit most elmondani fogok neked. A világ influenzás, aki e nyá-lyaváiban él, annak titos a szobából való kimene-tel, ágyban fekszik, hatalmas náthája van, köhög stb. Te is lefekszel, még az ördög sem fog keresni akkor, ha megúdjá azt, hogy neked orosz-náthád van.

Hiszzen még közönséges náthám sincs, — mit beszélsz te itt orosz-nátháról?

Sándor, aprószentek napján Ferkó bácsinál lesz dísznő-ülés, előtte való napon törnek majo-ránát, magyarorszot oda kell menni, szagolj csak bele a mozsárba, majd prücsszösz eleget s meg lesz a nátha! Azután fektüdj te, panaszkodj-ja, hogy ez meg ez fáj. Majd küld apád orvosért is, ne félj! Beszélj valamit a »corpus jurisból,« s azt hiszik, hogy fantazialisz!

Bravó, bravissimó, ez nagyon helyes lesz. Megteszem, köszönöm tanácsodat!

És richtig, Sándor beteg lett szilveszter nap-ján. Delután meg szónokolt szerelmi verseket a »kas-ir freilánck« s este már fantasiált a »corpus jurisból.«

Új év napján át akartam menni hozzá, »boldog új esztendő« kívánni. Az ajtónál edes atyja jött elémhém tört szívvvel es zokogva mondjá: Sándor fiam influenzás! — Nem ereztett be hozzá.

Sándor szobájának ajtajára nagy fekete be-tükkel ez volt írva: »It influenzás beteg van.« — (Ézt bizonyosan nem a corpus jurisból olvas-hatta az egyetemen!)

Dávid és Salamon bácsik, no meg az öreg Adám csapáros most az egyszer nem mertek gratulálni új évet Sándornak!!

SZOKOLY.

Bibasz.

A nyelvészeti tudományak is megvanak a maga tréfás dolgai. Peldául szolgálhat a fenti, — ha nem éppen a legizsésesegesebben hangzó, — mégis ártatlan kifejezés. Ennek eredetére sokan kíváncsiak.

Egy magyar gazdához két német jött valami adás-vevési dologban. A németek régi sváb létükre szót sem tudtak magyarul, a magyar atyafi pedig kukkot sem értett nemettől; ennekfogva nagyon nehezen ment az alkudozás. A magyar el-mondta eladandó tárgyaról beszéletes véleményét, mit a németek meg nem értvén, elkezdék egy-mástól kérdezgetni: Bie? Bos? (wie? was?) — A magyar újból magyarultrétezt s szavainak már ujjairai is értelmet adni törekedett, mire mindig csak az volt a kérdés: Bie? Bos?

Végre magyarunk megozolták eme pantomi-nikus beszédet, odakiált a német bruderekre: Ejh ti bibaszok! s ott hagyá őket a laképnl.

És a »bibasz« kifejezés azóta megmaradt a magyar nép száján.

Egy tavaszi delutáni istenitiszetelet után a a lelkes és a kántor kölcsönösen panaszkodtak, hogy mennyire zakariják őket a különféle kére-getek. Erre a kántor így szó: Tudja plébános ur, mi jutott nekem eszembe a litániá éneklése alatt?

Mi?

Hogy ezután következőleg fogom a litániát énekelni:

Ma 30 koldus.
Tegnap egy híán 40.
Ezek után egy csapat verkiis és eseh mu-zsikus,
Ma gyűttes A, B, C-re.
Majd kiszolgáit katonák,
Néhány állás nélküii tanító,
Ma kapuczinus,
Tegnap »mizerikordianus,
Holnap gyűttes tüzkarosultak számára.
Ma gyermek-nevelés,
Holnap Eszakamerikára,
Holnapután Boszniára,
Oh! tegnapelőtt ismét Palestinára stb. stb.
Éz plébános ur így fog felelni:
Uram, irgalmaz nekünk!

Bizonyos tanító nagyon szeretlet poezissal foglalkozni. Egyszer eszebe jut, hogy megírja ama verset, a mely az ő sirkövére felirandó lesz. Ez pedig így hangzik:

Ez Rank Alajosnak sirja,
Meghalt, az Ur legyen ádva.
Mely hónap szülte őt? Aprilis hó.
Tudjátok mit jelent ezen pár szó!?

IRODALOM.

— A »Képes Családi Lapok« szépi-rodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzeti irodalmunk bástyáin; már tizen-egy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s izés nemesisítésének a zászlaját, s most is, midőn Brankovits György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évtoviamába lép a legelőkebb, a leg-kütnőbb írők és ironók műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat sáska rájéknat előzőnő német szépirodalmi lapok elleni hadjáratra. A »Képes Családi Lapok« munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszath Kál-mán, Dalmady Gyözö, Temérdek (Jessenzky Dáni-e), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Pósa Lajos, Prém József, Dr. Sziklay Janos, Palágyi Lajos, Inczédy László, Muray Károly, Méry Károly, Petri Mór, Dr. Rodetzký Jenő, Benitzky Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mina, Kuliffay Beniczky Irma, Heve-sine-Sikor Margit, Fangané Gyujtó Izabella, Gaál Karolin, Karióvszky Ida, Harmath Lujza stb. stb. Vajjon ki cseréne fel az előkeő szellemi kama-tok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyra nem! S a magyar nő — meg kevésbbé. A »Képes Családi Lapok« az összes szépirodalmi Lapok között a legelőkebb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden vallaját felöleli, képei a leghiressebb festők műveit mutatják be! »Hölgyek Lapja« címűl divatmelletle a legujabb divatképeket hozza, s a nevelés az egészsé, a gazdaság a kertészet s a konyha terén nincs oly kérdés a melyet ne tárgyalna. »Regény mellék-lete« három-négy eredeti regénnyel ajándokozza meg évenként előfizetőit. — Zöld borítéka tele van mulatató apróságokkal s tájiányokkal, melyek-nek meglejtői értékes jutalmakat kapnak: — s a »Képes Családi Lapok« daczára sok olda-u-ságunknak, mégis bátran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának; daczára gazdag tartalmának mégis a legelőkebb szépirodalmi képes hetilap. Előfizetési ára a »Hölgyek Lapjával« s a »Regénymelletk«-tel együtt egész évre 6 frt, teliére 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. ó. s a kiadó hivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legcélszerűbben posta-utaványon intézendők, kivánatra bárkinék ingyen és bérmentve szolgálatnyászmakkal.

Gabonaárak. — Cena zítka.

I m-máza.	I m-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7	70 —
Zab	Zob	8	50 —
Rozs	Hrż	7	30 —
Kukoricza	Kuruza	5	40 —
Árpa	Ječmen	7	—
Fehér bab	Grah beli	6	50 —
Sárga »	» zuti	5	25 —
Vegyes »	» změšan	4	60 —

— A szerk. üzenetek lapunk 6-ik oldalán vannak.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAJÓZSEF

Urednička pisarna:
Glavni pisac, bratrska hiša, lijevo
na kondignaciji. — S urednikom
moći je svaki dan govoriti med
11 i 12 vurom. — Sve poljike
tude se sadržaja novina, naj
se pošiljaju na ime Margital
Jožefa urednika u Čakovec.

Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se
predplata i obznanje pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leto 4 fit
Na pol leta 2 fit
Na četvert leta 1 fit

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanje se poleg pogodbe i fal
računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: **vu svaku nedelju.**

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, „Doljno-Medjimurske šparkasse“
i „Podpomagajućega društva „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

GOSPODARSTVO.

Nekaj od guska i zibekov za naše gazdarice

Dobre guske vre pred svečnicom poč-
neju jajce nesti i ako jim nedopustimo
tako sedeti. čnda vu jednim letu do 12—14
jajce izneseju.

Kada guska nesti hoće, to nam
naznanje daje s tem, da se kam god sedne
i gnjezdu si dela. Kada to spazimo, tako
moramo pod svaku gusku iz slame gnjezdu
napraviti pak med slamu suhu koprivu
deti. Dobro je slamu i senom zmešati.
Gnjezda mora nizka biti, da ju guska nep-
rehiti, kada doli ali gori ide vu nju. Gusku
moramo tak dugo držati vu kotcu, dok
znesa. Ako je vu gnjezdu znesla jedno jajce,
vu istu onu bude i veđ znesla, ali jajce
treba je pobrati i na toplo deti.

Najbolje je tak napraviti, da budu se
z biči vu sredini marciuša zvalili. I to zato,
or onda jim vre moremo zelenu pažovinu
dati. Koja guska nesti hoće, ona si perje
skube, pa vu gnjezdu meće i čeli den
nejde iz gnjezde. Kada to spazimo, mora-
mo 10—15 jajcih deti pod gusku, i to
veksjoj guski veđ, menšjoj menje. Sedeojoj
guski treba dati namočeni zob ili ječmen
za jesti pak čisti pesek.

Zibeki se za 26—30 dnevoj zvaliju.
one zememo vun iz gnjezde i dok se
drugi zvaliju, moramo je na toplo med
perje deti. Kada se svi zvaliju, onda mora-
mo sve pod gusku deti i 2—3 dnevoj
pod njom pustiti, da se dobro posušiju.
Jesti jim još nije treba dati. Četri den je
zememo vun iz gnjezde, pak jim moremo
dati kuhano koprivu s melom i to s vo-
dom poskropljenu.

Male šibče moramo 8—10 dni vu
toplim kotcu, stali ili vu hiži držati; po
tem, ako je toplo vrème s materom skup
vu vrt odnase mo na pažovinu. Ako budu
14 dnevoj stari onda, je moramo vre i na
vodu odnesti. Moramo paziti, da vu jutro
na jako rosnatu pažovinu nepustimo i ve-
čer takaj pred rosom moramo je dimo
spraviti.

Kada počneju zibiči perje dobiti, onda
zbetaju. Vezda moramo v jutro i na ve-
čer s zobom ili s melom zmešano, stuč-
no seno dati, i to zato, da budu jakši. Gđa
su vre mesec dni stari, onda je slobodno
na tratu pustimo, ali zato vu jutro i na
večer moramo jim malo seme dati. Paziti
treba, da na rosatu mokru pažu neju, pa
da jih viher ili tuča ne dostigne.

SIBIRIA.

Malo se može čitati vu ovih poštuva-
nih novinah od Sibirie, te aziatske nepoznate
pokrajine, toga nesćnoga gnjezda ruskih
rebov. Spoznajmo se čnda malo s tom

zemljom i stanovnici s njihovim načinom
življena.

Sibirija je dobila ime od grada „Sibir“
kojega su Tatari 1212. leta zavidal. Stan-
ovnici te pokrajine su još dendenes skoro
na najmanjem stupu vuđenosti, premda
već prek 200 let spada pod veliko carstvo
rusko, jer se Rusi za izobraženost naroda
sibirskoga nebrini.

Mnogo je trebalo vremena i truda, dok
su Rusi mogli tu zemlju spoznati i osvo-
jiti; te stopram su 1648. godine Rusi pro-
drli do kineske meje i bili su od sibirskih
stanovnikov štovani kak „bog“, jer su Si-
birianci do onda ne videli beloga cloveka.
Ljudi skoro cele Sibirije su jako mali, ali
moćni, koji su za vreme osvajanja vu zimi
pod zemljom stanovali a po letu vu veli-
kih krletkah.

Kad europski putnici po Sibiriji pu-
tuju, velikoj su pogibelji izloženi. Za pitje
njim služi raztopljeni led i vino a za hranu
zmržnjeni kruh, kojega sekiom moraju na
falate sekati, ako se hoćeju nahraniti. A toga
vsega se uživaju vu malih šatorih, koje si
napraviju od medveskih i jelensk h kožah,
na kojih se zvana od zmržnjene megle napravi
debeli led i onda jako čvrsto stoji. Vu Si-
biriji sve de'o moraju ženah opraviti, prama
kojim su mužki jako nesmiljeni. Svaki
Sibirianec si tolko žena vzeme, koliko ih
može uzdržavati, ali ako žena nemo'e po-
našati grubianštine svoga muža, slobodno
ga ostavi i edide nazad k svojemu oću.

Ruska vlada 1820. leta je Wrangella
Ferdinanda poslala vu Sibiriju još nepo-
znata mesta proučavati. On je došel do
jakutske pokrajine i našel je jako grdoga
lica ljudih. Ali je opazil, da su zdravi, samo
što od oštre zime jako rano oslepiju. Muži
i žene skoro brez svake opravde hodiju.
Hraniju se s vekšinom ribami, vidrovim
mesom i jelenskom mastjom. Vu zimi jim
je na bolja hrana: lisica, veverica, lasica
i vrst štakora, zatim medvedsko meso. Vu
Sibiriji nekoji pesce, nekoji pak jelensko
mleko pijeju i svi isto toliko poslujeju pesje
meso kak mi rogata marhe. Psi su Sibir-
ancem jako hasovita živina. Kad je Wrang-
gell po Sibiriji putoval ta imal je sobom 600
psov i 50 sani.

Kršćenike je našel samo vu jednom
mestu vu Jakuti Tu je jeden devedeset
let star ruski pop propovedal navuk Kris-
tušov, ali d ugo nije mogel postignuti, samo
kaj ih je pokrstil jer su zato oni čstali
pri svojih poganskih navačah, po kojih
su imali i kak kršćeniki više ženah, ali
starce i falingastu decu su ipak vubijali a
svoga poganskoga duhovnika su zato za
sudca i doktora poštuvali.

Vu vezda'njoj Sibiriji je jako malo
kršćenikov i to zveksinom samo oni, koji
su tam prognani od ruske vlade. Istina vu
na novije vreme Ruska vlada po svojih
missionari propoveda veru kršćansku, al

se zadovoljava s tim, ako se pogan pokr-
ti, ali, da bi iztrebila poganske navade, za
to se puno nebrini.

GEOMETRA.

ZABAVA.

NEK SE NE ČUJE VIŠE MED NAMI KLETVA.

Dedek (stari japa) Miška bil je pravi
stari orejani Medimurec. Sama oprava je
pokužovala, da je pravi Medimurec, bogol-
jubnost i zlato poštenje spomenule je na
stare pštenjake medjimurske. Za mlada išel
je kakti dēte kojekud, ter se navčil dobro
gospodariti, razborito šparati, poglavare poš-
tuvati, a Boga svoga zvrhu vsega ljubiti. Bil
je starac Miška vu vsem kreden i mertučljiv,
pravčen prot vsakomu, ošter sobom. Ngar
on nije kupoval na veru, a niti on nije da-
val nikomu kaj na veru, drž č se vsigdar
svoje misli: iz ruke vu ruke, ar: doguvanje
t'zo kumovanje. Kaj je bil čomu dati,
dal bi on slušno; zvršaval je vse zakone
Bžje i ljudske. Nigdar se nije vu njegovoj
hiži po nedeljah i svetkih delalo, niti se
smela samo drva iz drvocepa vu kuhnju do-
nasti. V i domari morali su v nedelju i sve-
tek k meši iti. Dedek Miška imal je vu
cirkvi svoje stalno mesto, kam si nije nigdar
nigdo sel znajuć, da bude stari Miška za si-
gurno došel. On je i po delan'ih dnevih išel
vu cirkvu. Svoje vouke je navek sobom vu
cirkvu vodi, a doma po čbedu je pital:
kaj je gospon plebanoš prodekuval, i kakov
je evang'ium bil. On je osobito po tuval
svoega plebanoša, ter gđa je zbetčil, naj-
prvije je njega za tolnč išel pital.

Na večer je prigruul svoje vnukeke
okolo sebe; oni su okol njega pokleknuili i
na glas molili. Pred jelom i po jelu vsi su
na sredini biže glasno molili. On je znal
svoje vaukeke zabavljati s ljépmi pripovestmi,
kaj ih je gđe čital. Dedek Miška rad je ku-
poval knjige, čital iz njih življenje svetcov,
pripovedal od drage naše domovine, pripove-
dal od naših predjov, od Arpáda, Géze, od
sv. Štefana prvoga kralja magjarskoga, od
mudroga kralja Matiša i od drugih, — pri-
povedal jim je, kak su našli predji krvavi
boj bili za dragu našu domovinu. Vsakoga
je on znal liepo podvučiti i vsakomu dober
navuk dati. — Višekrat su susedi i prij-
telji od njega prosili tolnač ili navuk i dobili
su. Kak je bil delaven, nije nikomu pri hiži
dopustil da manjuje. On je od svojih vau-
kov potrebuval, da se navek s nekakvim poš-
lom zabavljaju; oni su morali ili pisati ili
čteti, ili drugi kakov posel vu hiži ili na
dvoru obavljati, jednom rečjum, on je hotel
decu k poslu privčti. — Kaj je stari dedek
rekel, to je bilo dēci sveto: nigdar se nije
nijeden podstupil suprotiven biti njegovoj
reči. Tak je on decu privčil na jednu reč

poslušati. Gđa se je razsrđil, znal je reći: Pasja te krv ne imala. Ili pak: Pasja ti capa! Kak se god njemu nije iz vust izmeknula nikakva kletva, tak te je i malo gđo podufal pred njim kleti. Ako pak bi i gđo blehtelul kakvu kletvu pred n'ím, dedek ga je oštro zespotal, niti nepazeđ jeli, on gospon ali muž. Njega je vse postuvalo, kaj ga je poznaval.

Pred hižom dedeka Miška, znali su se po ljetnih večerih zestati susedi, ter około njega si posesti. Jedenkrat započel je on razgovor o grđoj navadi — kletvi.

Bože moj — počel je starel Miška — kak su počeli jako naši ljudi kleti i preklinjati! Kaj bude iz toga? Teško nas bude Bog kaštigoval, a već nas i kaštiguje. Pak prav je tak, naj nas kaštiguje!

Na to mu je sused Matiaš rekel: Ej dedek! i drugi narodi kuneju; to je k nam od drugod došlo.

Dedek: Zlo je zlo, došlo ono od kud mu drago. Neznam, Mato jeli se igde tak jako kune, kak pri nas. Im se kletve čuju na cesti i polju, vu štali i na dvoru, vu hči poleg prijateljskoga razgovora. Reći mi Mato, nije li tak?

Matias: E imate prav dedek! Dedek: A kaj još više! Kuneju deca, koja se još neznaju ni križati, kojim još materino mljeko iz vust smrdi; kuneju odrasti muži i žene, koji bi morali mudro i pametno govoriti; kuneju starci sedoglavci koji bi morali druge od toga greha odvraćati.

Sused Andraš: A moj brate Miška, odkud je ipak to, da se te bogumrzke kletve tak jako šire. Im se budeš mogel zmislići — od ovih mladih nepameti toga nijeden — da se je pred pedeset, šestdeset ljetmi takvih kletvah nije čulo.

Dedek: Kaj bi se čulo? Gđe je onda ikoja žena medjimurka kakve kletve izgovarjala, ali vedne? Nije se onda niti čula nepristojna reč iz njihovih vust, a kam pak bogumrzke kletve. Kak vezda ž ne kunu, tak nisu onda niti mužkarci. A znaš Andraš odkud je to zlo: Otdud, kaj sami roditelji, neboječ se više Boga, pred svojom decom strahovito kunu. Deca to čuju i dobro si zapamete. Nut, odkud to izhadja. Roditelji sami vučiju svoju decu nazlo. Bože dragi, hvala ti i dika budi! Strašno li te bantuju kletve!

(Dalje sledi.)

GLAD FERENCZ.

Priposlano.

(Za članke pod ovim napisom neotgovara Urednik).

Da se razmemo.

Kruto sem zahvalen g. Dopisniku članka „Nedelja i svetek“, ter u veliko hvalim i cenim njegove plemenite verske osećaje; kamo seče, kad bi veš del naše inteligencije ovak misli i javno govoril! onda bi se nefaljeno hitro na put stalo onoj pikovarenosti državnj, koja je žalibože zavladala. — Da, Bože, da te znamenite reći g. Dopisnika ostanu „glas kričećega u pošćini.“

Ali pokhedob je g. Dopisnik nabrajajuć neurednosti i izgrede, koji se događaju u krćmah muzikom i plesom po nedeljah i svetkih u isto krizmeno i adventsko vreme — za dobro našel apostrofirati, da sva ova bivaju na najveću škicu i čast Čakovečkoga Plebanuša* otdud bi mogel gdekoj izpeljati i zaključiti: kak da ovakove javne smutnje bivaju s dozvolom ili barem odobravanjem Čakovečkoga mestnoga Plebanuša, zato mi

je dužnost primetiti i izjaviti: da i ja od duža vremena bolnim srcem gledam i slusam, kak se preziraju i zametavaju zakoni cirkveni, ter nisem ni prepustil danom pribikom privatno i jedanpu putem ovih novinah odkriti moje negodovanje preč zgražanje nad temi neurednosti, kojmi se mladež od iste službe božje odvrača. Ali kad nit mi je vlasti globon o inuti izgrednike, dosljedno ni tak ova zaprečiti nisem mogel. Otdud svaki, koj razborao suditi zna, uviđja, da odgovornost nepada na Plebanuša, nego svakak na faktore one, koji su po zvanju svojimi dužni pribaviti štorvanje zakonom cirkvenim i mogu, jer jim na zapoved stoje organi redarstveni, i globon mogu kaštigati prekršitelje zakonov.

LUDÓVIK HORVATH
nam. plebanuš.

KAJ JE NOVOGA ?

Govoreće vure.

Edisonov fonograf tak se je već usavršil, da su s pomoćju njegovom napravili vure, koje budu govorele. Vura takova ima vu sebi Edisonovu fonografiku mašinu, koja vu svoje vrćne gospodara opomene na ovu ili onu dužnost. N. pr. ako je treba gospodaru rano uraniti, to ga vura ova na ustanovljeno vrćne prebudi ter mu lepo glasno spomene: Gazda stani sel znakaj si snočka odlučil, moraš iti tam i tam za poslom!

Uniforma.

Uniforma je pri nekojih narodih tak obiljulna, da već svakovrstna družtva, službenike itd. prez uniforme niti pomislić s nemerjati. Inaši, kočisi i druga gospodska družina sva su već vu uniformu oblećena. Vu Beču pak su tak zaljubljeni vu uniforme, da je varasko zastupstvo od redilo, da i svi fiakeri od vezda moraju uniformu obleći. Činovniki, svi drug službeniki — anda za par lět nebude vu Beču videti šloveka vu građanskoj opravi!

Brodolomje.

Iz Marseillesa javljaju, da je austromagjarski brod Providenca zvani na putovanju iz Konstantinopolja vu Marseilles blizu Faramansa vtonul. K tomu tsk je naglo vtonul da se nikaj iz njega nije moglo osloboditi; sva roba skupa s ljudmi na njem nalazećimi se izginiili su vu glibočini mor-koj prez traga i glasa.

Najdjeni penezi.

Bittó Žigu glasovitoga defraudanta požonskoga vlovili su. Na neprestano rotenje priznal je, da je peneze on vkral ter da jih je na svojem vrtu pod orehom zakopal. Državni fiskus Kramolin odpelal se je s njim na lice mesta, gde je s pomoćju svojega sina peneze zakopal i nut kopajuc pod orehom, našli su plehnatu škrinjicu sa 4.400 fortov. Kramolin dal je taki i sina njegovoga na sgu no mesto postaviti.

Glasoviti mrtvec.

Glasoviti naš domorođec, veliki umetnik vu malariji Ligei Antal, vumrl je pve dane o. leta vu 68. letu doba svoje. On je bil nadzornik slikah našega muzeuma vu Budapeštu. Marljivost u svojom čaroval je veliki broj domorođnih i domaćih malarijah muzeumu i mi gubimo vu njem velikoga umetnika domaćih narodnih slikah i malarijah.

Influenza.

Od nesve nogu ovoga, betegu s kojim su se ljudi od kraja samo šalili, počel je tak strahovito ladati, da je iz sale strah i trepet nastal. Iz vnoгих varošov ivvan orsaga čujemo, da su morali škole zapreti zbok influenze. Iz drugih varošov izvan orsaga čuju se takvi glasi, vu Ljublani leži preko 500 ljudih vu tom betegu, vu Budapeštu je nekoliko všje gospode vu influenzi vumrlo. I pri nas vu Čakovci zadaje gospodi doktorom dosta posla. I Košut Lajoš naš veliki domorođec leži vu influenzi.

Nemir vu Austriji.

Vu Austriji neidu stvari baš jako dobro, nemška stranka već se zdavnja bori proti českoj, koja hoće vešvu samostalnost za se izvojevati. Čehi najme hoće, da bude njihova zemlja tak vu savezu s Austrijom, kak je na a Magyaška; vu tu svrhu rali bi cesara okoroniti za svojega posebnoga kralja českoga, zbok toga trpi svadju i prvdanje. Vu Beču seli su se, da se vu tom pogledu slože jedni s drugimi, nu kak se vidi: Čehi su tordo korali kak i austrijanci, niti jelen nepopušći i nezna se, kada i kaj bude tomu prvdanju kraj!

Mrtva cesarica.

Pokojnoga naškoga cesara Vilhelma dovica — cesarica Augusta vumrla je stara 79 lć; potlam smrti svojega supruga Vilhelma betegovala je neprestano, dok je napokon betegu i pod egla. Cesarica Augusta bila e velika pomoćnica siromakov, osobito se je skrbela za ranjene sodate i njihove zaostavše dovica, zato narod nemiki za njom istinski tuguje.

Koj je vužigal i sebe vmoril

Vu Baskriži (Medjimurje) se ja to pripetilo. Jeden poljodolavec bil je malo vu glavi zmešan, pak je 12-ga o m., kada su njegva žena i njegov sin zespali, zaklenul je vrata i hižu si vužgal. Vu tem hipu ga je prijala noćna straža, komu je rekel: „kak lepo guri!“ s tem je i on sama vu hižu sko il, pak za sobom vrata zaprl. Hiža je vragrela, vrata su mrali porušiti, da su mogli ženu i sina osloboditi. Nikoga nije pustik sebi. Kojisu gasil, nije je vkraj pšikaval, vodu rezlejavaj i smejuć rekel: Bogin aldov. Kada se je krov porušil, skočil je vu najvećsi oganj. Ogenj se mu je vu pravu prijel i stal je kak jeden go-reći pil. Nazoćni veliju, da makar je velike muke pretpel, niti ređ nije rekel. Na to je vu hižu odisel, gde se je zrušil i izdeh-nul svoju betežnu dušu.

Ruski cesar.

Silni ruski cesar Sánlor nahadja se vu jako nepovoljnomo položaju. Nemiri vu orsagu, urote proti njegovoj, oosbi Bog zna, kakve sve druge okolnosti vćinile su ga tak žalostnim, da već nikoga, niti iste ministre svoje k sebi nepušća. Stražu svoju dal je podvostručiti, nišće od njega nemore. Moguće, da je betežel, kak smo nezdvajnja čuli — od čemera, kojega su mu vu brani dali, a moguće je, da se boji nihilistov. O siroma ni cesar! gde je tvoja moć?

Vinarstvo vu pogibeji.

Znano nam je, da je filokseri a zadnje vreme po perenospori neizmerni kvar našen vu vinskomo trsju ne samo vu našoj domovini, negu i po drugih orsagih. Kak su žalostno izgledale lani naše medjimurske go-

rice! Vu Francuzkoj dobili su sest nujunov hektolitrov vina menje lani, kak predlansko leto. To su zalostni glasi! Ako pomoc nedojde, te je nase vinarstvo smrtnoj pogibeli izvrseno. O! pomoci se vre pri varmedijji spominaju.

MAGJARSKA SLOVNICA.

Nyelvgyakorlat.

Razgovori. — Beszélgetések.

Od obeduvanja. — Az ebédezésről.

— Je li obed gotov?
Vajjon az ebéd kész?
— Sve je gotovo.
Minden készen van.
— Hodmo anda k stolu.
Menjünk tehát az asztalhoz.
— Stól je prestri.
Az asztal terítve van.
— Donesite jestvine.
Hozzátok az ételeket.
— Sedimo k stolu.
Üljünk az asztalhoz.
— Jestvine su jako dobro pripravljene.
Az ételek nagyon jól el vannak készítve.
— Neznam, bude li to vino dobro?
Nem tudom, jó lesz-e ez a bor?
— Ako je iz onoga, iz kojega smo votomadne pili, tak je jako dobro.

Ha abból van, a melyből a multkor ittunk, akkor nagyon jó.

— Na njihovo zdravje!
Az ön egészségére!
— Bog jih požvi!
Isten éltesse!

— Želim njim na zdravje!
Egészségére kívánom!

— Oni piju samu vodu.
Őn csak vizet iszik.

— Moram, drugač bi se napil.
Kell, másképp becsipnek.

— Nikaj zato, budimo veseli
Nem baj, legyünk vigak.

— Vzem'te ovo vkraj, pak donesite sada.
Vegye ezt félre, és hozzon gyümölcsöt.

— Ja sem jako dobro jel.
Én nagyon jól tettem.

— Meni je to jako drago.
Nekem az nagyon kedves.

— Je li povoljno stati se?
Tetszik felkelni?

— Kak se njim dopada.
Amint őnek tetszik.

— Kaj bumo verda delati?
Mit fogunk most csinálni?

— Kaj njim bude najpovoljnije.
A mi őnek legjobban fog tetszeni.

— Hoćeju se kartati?
Akar kártyázni?

— Zakaj ne?
Miért ne?

— Donesite brzo harte!
Hozzanak hamar kártyát!

Od igre. — A játékról.

— Ovo su karte moja gošpoda!
Itt vannak a kártyák Úraim!

— Da vidimo, gdo bude daval!
Lássuk, ki fog osztani!

— Gdo van igra?
Ki játszik ki?

— Oni van igraju,
Őn játszik ki.

— Oni ne igraju, kajti su karte davali.
Őn nem játszik ki, mivel osztott.

— Ovo je zalod kralj.
Éz itt a makk király.

— Ja sem ga vuđril s svinjom.
Én megdőttem a disznóval.

— To mi je drago.
Azt szeretem.

— Orđi je sedmica, osmica, devetica, desetica, ober, unter iz zaloda.
— It van a hetes, nyolczas, kilenczes, tizes, felső, alsó a makkból.

— To je sreća, da oni sve adute imaju.
Az szerencse, hogy őnek minden aduttja megvan.

— Niti falat sica, tikve, zelje nemam.
Egy darab vörösem, tökön, zöldem nincs.

— Oni su dobili igru.
Őn megnyerte a játékot.

— Platil budem pet krajczarov,
Fizetek öt krajczárt.

— Oni su srećni vu igri.
Őn szerencsés a játékban.

— To mi se nedopada.
Az nekem nem tetszik.

— Zakaj?
Miért?

— Kajti on, koj je vu igri srećen vu ljubavi je nesrećen.
Mivel az, aki a játékban szerencsés, a szerelében szerenczelen.

— Su probali?
Próbálta?

— Ni sem, nego se tak veli.
Nem, hanem egy mondják

Szerk. üzenetek.

— X. Y. Levele végét, mely a szylv. magánmulatságáról és náthájáról szól, kihagytuk. A többi alkalmazni fogjuk. Miket kért, küldeni fogunk. Hogy kell-e tárcza? igennel felelünk. Nagyon régen nem irt a „Muraközbe“, mivel mint írja, nincs ideje. Dehogy nincs! Minduntalan találkoztunk nevével a megyei lapokban. Vagy azok közelebb állanak az ön működési köréhez? Azon közleményet, melyeket más lapoknak is megküld, nem használhatjuk. „Hálával“ fejezi be levelét. No azt nem várunk, de nem is látunk. — Bpest. B. Nagyon szép, hogy oly gyakran felkeres bennünket. Ujabbán küldött versei szépek. A tárczát mihelyt lehet közöljük. — Dr. Vázarhely. G. Köszönöm, megkaptam. — Hűtlenség jöni fog. A hosszú halgatás okát bizony másban váltuk feltalálni. Abban, hogy elcseszték a horvátok a „Muraközöt.“ — Az énekesnő* nekünk is tetszik. Hogy eddig nem közöltük, annak az oka, mivel lapunk keretébe (dologi) még eddig nem vállott be. Mihelyt hely lesz ahova beillik, jöni fog. — Perlak. Egy perlaki tűzoltó. Küldeményét lapunk jövő számára voltunk kénytelenek hagyni — Strido. H. Köszönöm szíves, gyors értesítését. Az új évben ugy-e gyakrabban találkozunk?

„The Gresham“

Pri „The“ Gresham, zvanom londonskom društvo (vu Čakovec je upravništvo pri Graneru žtacionaru), je moći život osigurati. Točiat plati, gdo si hoće život osigurati, po letu vek u ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15–20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženah i decah osigurati. Ovo društvo ina svoje glavno upravništvo vu Budapešti.

„THE GRESHAM“ életbiztosító-társaság Londonban. Ausztriai fiók: Bécs Gisellastrasse 1. a társulat házában. Magyarországi fiók: Budapest Ferencz-Józseftér a társulat házában. A társulat vagyona 1888. június 30. 102 846 222 47 fr. Evi bevétel jutalékok és kamatból 1888. évi június 30. 19 161 298 73 fr. Kifizetések, biztosítási és járadék szerződésük után és vissza-

vásárlásokért stb. a társulat fennállása (1848) óta 205.158.040.— fr. A lefolyt tizenkét hvai üzlet-időszakban a társulatnál 50.971.150.— fróról szóló ajánlatok nyújtottak be és ezzel a társulat fennállása óta be-nyújtott ajánlatok összége 1.561.757 680.— fróra emelkedett. Előrajzok és díjazások melynek alapján a társulat a kötvényeket kiállítja, valamint bevalló-ívek ingyen szolgáltatnak ki az osztrák-magyar birodalom nagyobb városiban tartózkodó ügynök urak és az osztrák és magyar fiókok által.

Vasuti

menetrend

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napazaka	Óra	Perz	Idő	Gyors postá- és vegyesvon
Pragerhof felé	Reggel	6 26	Prágai		postav.
"	Délután	4 13	"	"	gyorsv.
"	Ejje	1 14	"	"	"
Kanizsa felé	Reggel	5	Bpesti		postav.
"	Délben	11 55	"	"	"
"	Ejje	10 26	"	"	vegyesv.
Zágrábba	Reggel	7 10	"	"	"
"	Délután	4 36	"	"	"
Varazsdig	Este	10 31	"	"	"
Erköztik					
Pragerhof felől	Reggel	4 49	Prágai		gyorsv.
"	Délben	11 27	"	"	postav.
"	Ejje	9 53	"	"	"
Kanizsa felől	Reggel	6 36	Bpesti		"
"	Délután	4 17	"	"	"
"	Ejje	1 29	"	"	gyorsv.
"	Reggel	4 47	"	"	vegyesv.
Varazsdról	Délélt	11 27	"	"	"
Zágrábból	Este	9 12	"	"	"

NYILTTÉR.)

Seiden-Grenadines, schwarz u. farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9 25 per Meter (in 18 Qual.) — vera robenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) E rovat alatt köztételért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

LOTERIJA. Bpest 12. jan. 1890.
37 11 18 78 74

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF.

Alulírott Varazsdon, ez év jan. 1-én a

„VADEMBERHEZ“

czimzett

szállodát

álvettem s azt az igényeknek megfelelően berendeztem. A midőn ezt a nagyon tisztelt közönségnek szives tudomására hoznám, igérem, hogy oda fogok törekedni, miszerint a t. közönség kívánalmainak minden tekintetben eleget tehessek. Kérem szives pártfogásukat!

HAJAS LÁSZLÓ
szállodatulajdonos.

506 1—3

MAGAS PROVISIOT

összeköve EGY JUTALEKKAL nyújt egy nagyobb bank-intézet (részv. társ.) bármily állásu tisztességes egyéneknek, kik

törvényszerűen kiállított

részleteink alapján sorsjegyeknek részlet-fizetésre való elárulásával foglalkozni akarnak. Ajánlatok szerkesztőség Budapest, Erzsébet-ter 18. sz. alá czimzendők.

507 1-3.

4784. tkvi sz. 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Tódygas János és Zozolly Mária végrehajthatóknak Novák Imre végrehajtást szenvedő elveit 30 ft 6-70 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíróság) területén levő a IV. hegykerületi 219 tjbven 433 hrzi sz. és a 741 sz. tjbven 408. hrzisz felvett ingatlanokból Novák Imrét illető 99 fitra becsült $\frac{1}{8}$ -ad részére, és a 219 sz tjbven 440 hrzi sz. a. felvett ingatlanokból ugyanazt illető 270 fitra becsült $\frac{1}{8}$ -ad részre az árverést elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok sz 1890 évi február hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor a IV. hegykerületi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árou alól is eladotni fognak.

Árvezeni szándékok tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 9 ft 90 krt és 27 ftrot készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában j izett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csáktornyan, 1889. október 22-én.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság. 504

1886 5-b.

Fontos regale bérloőknek.

Rum, szilvorum, törköly- és

SEPRÓPÁLINKA

ugy nemkülömben mindennemű LIKÖR, SZESZESITAL és ECZET

hideg nton minden készülék nélkül előállitható

WATTERICH ARNOLD

Eudapest, Echány-utca 8. sz. (az izr. imsház átellenében)

a jutalomdíjazolt esszenziák és átherikus olajok által.

Vizaholyag, glicerin, borzamat savtalanító por, borszinek, borsesz, derítő por és mindennemű borbetegségek elleni szerek raktára

Kezelési utasítéok és árjegyzék ingyen. Szasz megtakarítására való pálinka elősítő esszenzia.

Ügynök felvétetik

Pserhofer J.-féle

gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. szám. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdaesok ezalott egyetemes labdaesok neve alatt: az utóbbi nevet telj s joggal megnevezik, mivel csakgyon igon sok oly betegségg létezik, melyben a labdaesok hatásukat legyosen bizonyították. — Ezekedek óta ezen labdaesok általában igon el vannak terjedve számtalan orvos rendeléi azt s alig akad esalád, melyben ezen kitűnő háziszerből ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdaessel 21 kr., 1 tekeres 6 dobozzal 1 ft 5 kr., bérmentetlen utánvétel melletti megküldéssel 1 ft 10 kr.

A péusz előleges beküldése melletti, bérmentes megküldéssel egy tekeres labdaes 1 ft 25 kr., 2 tekeres 2 ft 30 kr., 3 tekeres 3 ft 35 kr., 4 tekeres 4 ft 40 kr., 5 tekeres 5 ft 20 kr., 10 tekeres 9 ft 20 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik szét.)

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdaesokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetőjén levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névalírásal el legyen látva és pedig — veres — nyomastan.

Fagy-balzsam. Pserhofer J.-tol 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifü-nedv, hurut, rekedtség, gúrcsokogás stb. ellen. 1 palaec 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés melletti 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üveggel 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essenzia (prágai cseppek), megromlól gyomor, rozsz emésztés ellen. Egy üveggel 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhogás stb. ellen 1 dobozzal 75 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannonchimin-hajkenőcs. Pserhofer J.-tol a legjobb hajnövesztő szer, 1 szelence 2 ft

Egyetemes tapasz. STELDEL tanartól sebek ellen jónak bizonyult háziszer. Egy tégely 50 kr., bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító-só, BULLICH A. W.-tol Kitűnő háziszer megzavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 ft.

Az itt felsorolt készletekben kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdettetél bel. és külföldi ügyvédségi külföldiségig készletek tartaték, s minden esethez ekeztőlvan nem levő ezek készletek pontosan s legrátságosabban beszerzetetik.

Postai küldemények az összegek beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel melletti a leggyorsabban eszközölteték. A péusz előleges beküldése melletti (legszélszerüben postautalvány melletti) a vételdíj sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel melletti való küldésnél.

Utánzasok ellen minta és jeggyel védve.

GYOMORSÓ

Schaumann Gyula

vidéki gyógyszerésztől Stockerauban emésztési zavaroknál és gyomorhajok ellen évek óta kipróbált étrendi szer.

Kapható az osztrák magyar monarchia minden jönevű gyógyszerteráiban

Egy doboz ára 75 kr.

Postaszétküldés legkevesebb két doboz vételénél utánvétel.

Főraktár: SCHAUMANN GYULA

vidéki gyógyszerterá Stockerauban.

Gyógyászati szaklapok véleményei e gyomorsó értékéről

Wiener Medicinische Wochenschrift (Bécsi gyógyászati hetilap) 1878. 15. szám A Schaumann Gyula ur stockeraui gyógyszerteráából való gyomorsó egy oly szer, mely emésztési zavaroknál a gyomor gyengeségénél annak hurutjainál, vagy ehez való hajlamoknál étvágytalanságnál stb igen jó hatással bír és nemcsak étrendi s minden étkezésnél használandó, hanem leginkább gyógyászati szernek kell azt tekinteni. Annak összetétele, melyekben a legjobban kipróbált anyagok, köztük olyanok, melyeknek nagyszerű hatása csak a legújabb korban lett köztudomású — képviselve vannak, érthetővé teszi ama jó sikereket, melyek annak alkalmazása által e'érletnek. És mindenki, aki tudja, hogy éppen az emésztési zavarok mennyire befolyásolják az ember egészségi állapotát, és mennyire lefogyaszják az egész testalkatot, el fogja ismerni, egy ily szer fontosságát.

Wiener Medicinische Blätter (Bécsi gyógyászati lapok) 1878. 22. sz. A stockeraui vidéki gyógyszerterá tulajdonosa Schaumann Gyula gyógy-szerész által készített gyomorsó különösen idült gyomorhurutnál jön észszerűen alkalmazásába. Leginkább azon előnyvel bír az egyéb rozsz emésztéseknél használt szerek fölött, hogy könnyen élvezhető és hosszabb ideig vehető a nélkül, hogy ártana. Különösen rozsz emésztéssel bíró egyének részére ajánlatos.

Tudomásul: Megbízható vevőim és elárusítóim tudomra adták, hogy itt ott a concurrensok, akiknek fogalmuk sincs a gyomorsó összetételéről, minden érték nélküli szereket készítenek és az enyémben hasonló dobozokban elárusítják, amivel is kérem arra ügyelni, hogy dobozokon az én aláírásom látható legyen. Schaumann Gyula.